Redacțiunea, Administrațiunea Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 53. Brașovŭ, Mercurĭ, 9 (21) Martie 1888.

Brașovŭ, 8 Martie 1888.

Intre nesfêrșitele mĕsurĭ, ce se iau mereu de cătră guvernanții noștri spre a maghiarisa tótă viéța și totŭ comerciulŭ în statŭ, este fără îndoielă una din cele mai grave și amenințătóre aceea privitóre la documentele, ce se alătură la cererile de întabulare în cărțile funduare.

Fóia oficială din Pesta publică cu data de 9 Martie a. c. o ordinațiune a ministrului de justiția, prin care se interdice primirea de documente la cărțile funduare, carĭ nu vorŭ fi scrise în limba maghiară, seu carĭ nu vorŭ fi presentate în traducere legalisată maghiară.

Incă în Martie anulŭ trecutŭ s'a plânsŭ preotulŭ românŭ din Zalnocŭ în fóia nóstră, că autoritățile justițiare de acolo respingŭ actele presentate lorŭ cu acluse în limba română, cerêndŭ ca aceste sĕ se facă în limba maghiară. Așa încă în anulŭ 1886 i s'a respinsŭ de cătră oficiulŭ orfanalŭ unui locuitorŭ românŭ din Zalnocŭ cererea de întabulare pe unele realități, din causă că i s'a fostŭ alăturatŭ unŭ „estrasŭ de cununiă“ în limba română. S'a pretinsŭ dela petentŭ ca estrasulŭ de cununiă sĕ'lŭ alăture în traducere legalisată maghiară, dându-i-se unŭ terminŭ de 30 de dile, și avisându'lŭ, că după espirarea acestui terminŭ, decă nu va presenta traducerea maghiară, se va ștergе prenotarea despre întrarea actelorŭ la acelŭ oficiu.

In acelașŭ anŭ i se întêmplă acelașŭ lucru unui altŭ Românŭ. In anulŭ următorŭ, 1887, unui locuitorŭ totŭ din Zalnocŭ, care, voindŭ sĕ ștergă de pe moșia sa o hipotecă, a alăturatŭ la actele făcute în limba maghiară unŭ estrasŭ matricularŭ în limba română 'i s'a respinsŭ cererea *a limine* cu observarea, că estrasulŭ trebue sĕ fiă tradusŭ mai întâiu în unguresce.

Va sĕ dică c'unŭ anŭ înainte încă, oficiile judecătorescĭ din comitatulŭ Sĕlagiului au pusŭ în practică ceea ce se cere acum prin memorata ordinațiune a ministrului de justiția.

Au voitŭ negreșitŭ cei dela guvernŭ sĕ încerce mai întâiu cum merge cu impunerea limbei maghiare relativŭ la documentele menite pentru cărțile funduare. Bieții locuitorĭ din Zalnocŭ, ca și mulțĭ alții, ce erau sĕ facă, când era în jocŭ averea lorŭ? S'au dusŭ la notarulŭ publicŭ și i-au cerutŭ sĕ le facă traducerile reclamate pentru plată. Acésta a încuragiatŭ pe guvernanțĭ și după unŭ anŭ și-au disŭ, de ce sĕ nu mérgă pretutindenĭ, cum merge în Sĕlagiu?

Și cum și-au disŭ, așa au și făcutŭ. Ministrulŭ de justiția Fabinyi, care se laudă, că are în vedere numai interesele unei justiții drepte, a lăsatŭ sĕ fiă împinsŭ de curentulŭ nenorocitŭ alŭ maghiarisării și a scosŭ la ivélă ordinațiunea din vorbă, fără a se gândi ce perturbațiune grozavă va produce ea în raporturile private de avere și de comerciu ale cetățenilorŭ.

Pentru esecutarea punctului 12 (§ 76) alŭ art. de lege din 1886 privitorŭ la aclusele pentru cărțile funduare, dispune ministrulŭ de justiția sub Nr. 947, 1888 în § 11 și 12 precum urméză:

Tóte acele *documente, carĭ formeză basa unei intabulărĭ în cărțile funduare, suntŭ a se scrie în limba statului.* Documentelorŭ, carĭ vorŭ fi scrise *în altă limbă*, trebue sĕ li se alătureze o *traducere maghiară* făcută de unŭ translatorŭ judecătorescŭ séu de unŭ notarŭ regescŭ, care a depusŭ jurămêntŭ și pentru limba documentului respectivŭ.

Asemenĭ traducerĭ legalisate, pe carĭ este a se însemna în frunte: „telekkönyvi használatra“ (spre întrebuințare în afacerĭ de carte funduară) suntŭ libere de timbre și suntŭ datorĭ a le face și estrada atâtŭ translatorii judecătorescĭ jurațĭ, câtŭ și notarii regescĭ publicĭ, carĭ au depusŭ jurămêntulŭ pentru acea limbă, decă li se vorŭ plăti tacsele mai moderate prescrise mai josŭ.

Aceste traducerĭ nu e permisŭ sĕ fiă folosite în alte afacerĭ decâtŭ numai în cele privitóre la cărțile funduare.

Decă cererilorŭ de întabulare nu li se alătură o traducere legalisată maghiară a documentului scrisŭ în altă limbă (decâtŭ în cea maghiară,) atuncĭ cererea — decă nu resultă chiar din cuprinsulŭ ei, că trebue sĕ fiă respinsă — este a se anota pe cartea funduară, respective pe fóia corĕspundĕtóre a acluselorŭ pentru cartea funduară, spre a se arăta rangulŭ și ordinea ei. Totodată este a se avisa petentulŭ, ca sĕ presenteze traducerile legalisate ce lipsescŭ, în terminŭ de 15 dile după primirea avisului, care terminŭ nu se mai póte prelungì și este a 'i se observa petentului, că decă va trece acestŭ terminŭ fără ca sĕ presenteze traducerea, cererea sa *se va respinge* și anotarea după rangŭ și ordine a ei se va ștergе ex officio.

Acestui avisŭ este a i se alătura originalulŭ documentului, ce trebue sĕ fiă tradusŭ, împreună cu numĕrulŭ protocolului de întrare și cu sigilulŭ oficiulŭ.

De altmintrelea petentulŭ este îndreptățitŭ de a cere traducerea prin judecătoria, decă va depune înainte tacsa de traducere; acésta se póte însĕ cere numai în petițiunea de întabulare.

In fine ordinațiunea înșiră tacsele de traducere și timbrele, ce suntŭ a se solvi.

Acéstă ordinațiune ce ia nisce mĕsurĭ atâtŭ de monstruóse, prin carĭ se aduce o nespusă perturbare nu numai în viéța naționalităților nemaghiare, ci și în întregulŭ sistemŭ de legĭ, căcĭ vinŭ în conflictŭ nu numai cu legea de naționalitate încă în vigóre, ci și cu legile carĭ garanteză autonomia bisericelorŭ, va întra în vigóre deja la 1 Aprilie 1888.

Cu-o grabă, ca și când ar sta sĕ se pérdă țera, décă nu se vorŭ alătura traducerĭ maghiare la cererile de întabulare, ministrulŭ ordonă o schimbare atâtŭ de afundŭ tăietóre într'unŭ intervalŭ numai de doue sĕptĕmânĭ.

Orĭ care ar fi fostŭ însĕ intervalulŭ, niciodată prelungirea lui nu putea sĕ justifice faptulŭ însușĭ, prin care se calcă și ultimele resturĭ ale dreptului de limbă alŭ cetățenilorŭ nemaghiarĭ, faptŭ, care nu'șĭ află părechiă nicĭ în statele cu regimŭ absolutisticŭ.

Pentru adĭ nu vomŭ întra în discusiunea amĕnunțită a urmărilorŭ, ce le va avé pentru poporŭ ordinațiunea desŭ amintită. Vomŭ întreba numai, ce-o sĕ fiă de averea și de interesele vitale ale comerciului în acele ținuturĭ, de esemplu, unde nu se află în marĭ distanțe nimenĭ, care sĕ scie unguresce, și ce-o sĕ fiă de bieții țĕranĭ ai noștri, décă vorŭ fi avisațĭ în viitorŭ, când este în jocŭ averea lorŭ, ca sĕ le tălmăcéscă documentele acei notarĭ streinĭ, carĭ li se impunŭ de cătră pașalele de prin comitate. Și ce controlŭ va avé bietulŭ țĕranŭ, care nu cunósce limba, că traducerea s'a și făcutŭ esactŭ fără a aduce vre-o știrbire dreptului sĕu? Óre mĕsura din vorbă nu póte deschide pórta la cele mai marĭ abusurĭ? Gânditu-sa ministrulŭ de justiția la tóte aceste? —

Scrisorea d-lui deputatŭ Michailŭ Popoviciu

cătră președintele dietei ungare.

D-lŭ deputatŭ alŭ Caransebeșului *Michailŭ Popoviciu*, fiindŭ învitatŭ de președintele camerei deputațilorŭ din Pesta ca în intervalŭ de 14 dile sĕ'șĭ presinte mandatulŭ sĕu, i-a adresatŭ acestuia următórea scrisóre:

Onorabile Domnule Președinte!

După ce devenii alesŭ deputatŭ alŭ cercului de Caransebeșŭ, am îndreptatŭ sub datulŭ de 22 Faurŭ o dechiarațiune cătră casa representativă, care dechiarațiune a fostŭ comunicată și prin foi, dér care D-ta, Domnule Președinte, precum vĕdŭ din raportulŭ despre ședința dela 3 Martie a. c. nicĭ măcarŭ a o însinua casei representative n'ai binevoitŭ, mărginindu-Te d'a însciința numai atâta, că informatŭ fiindŭ prin ministeriulŭ de interne despre alegerea mea, după ce terminulŭ legalŭ de 15 dile a trecutŭ, m'ai provocatŭ ca sĕ-mĭ presentez credenționalulŭ.

Nu potŭ sĕ sciu, décă este în dreptulŭ președintelui casei representative, ca acte trimise la adresa casei, după propria sa vedere, sĕ le presinte séu sĕ le rețină?

De altcum nicĭ nu intru în esaminarea cestiunei, deóre-ce este lucrulŭ casei representative d'a sci, respective de-a statori, drepturile președintelui sĕu. Și d'aceea când vinŭ a rĕspunde la prețuita provocare din 2 Martie, mĕ mărginescŭ a respica, că raportându-mĕ la motivele, ce le-am desfășuratŭ în amintita mea adresă cătră casa representativă, conformŭ dechiarațiunei mele d'acolo, regretŭ a nu fi în posițiunea d'a-mĭ presenta credenționalulŭ cum mi se cere.

Primesce, Te rog, espresiunea deosebitei mele considerațiunĭ.

Orșova, în 18 Martie 1888 st. n.

Michailŭ Popoviciu,
deputatŭ dietalŭ alesŭ în cerculŭ electoralŭ Caransebeșŭ.

Depărtarea generalului Boulanger.

Punerea generalului Boulanger în neactivitate a trebuitŭ sĕ producă óre-care mișcare în cercurile din Francia, simpatice fostului ministru de rĕsboiu. Etă ce i se scrie din Parisŭ diarului „Kölnische Zeitung“ în acéstă privință:

Deputații, carĭ simpatiséză cu Boulanger și ceilalțĭ prieteni ai lui desvóltă o mare activitate. Despre disposițiunile celorŭ din provincia circulă felurite scirĭ, din carĭ s'ar puté conchide, că aceste disposițiunĭ nu suntŭ nefavorabile ministrului de rĕsboiu de odinióră. Deóre-ce generalulŭ aprobă în tótă forma mișcarea începută în favorulŭ sĕu și ia parte fățișŭ la consultările amicilorŭ sĕi, se pare cu totulŭ basată pe adevĕrŭ împărtășirea foiei „Rappel“, că guvernulŭ va convoca unŭ consiliu de investigare, pe care'lŭ va întreba, décă nu trebue, ca Boulanger sĕ fiă *cu totulŭ* depărtatŭ din armată.

In partida radicală începe a se face o ruptură completă, deóre-ce Clémenceau a începutŭ a păși *împotriva* lui Boulanger. — In adunarea ținută de cătră partisanii generalului în 16 Martie n. pentru formarea unui comitetŭ republicanŭ, care sĕ întocméscă unŭ protestŭ naționalŭ, s'a proiectatŭ unŭ manifestŭ, care are a se afișa în tóte comunele din Francia. — Inaintea redacțiunei diarului „Cocarde“ se adună cătră séră o cétă destulŭ de numerósă de partisanĭ de ai generalului, care silia pe trecĕtorĭ sĕ strige: „Trăéscă Boulanger!“ Cei ce nu voiau sĕ strige erau amenințațĭ cu bătaiă, ba chiar și atacațĭ.

Boulanger a adresatŭ corpului alŭ 13-lea, comandatŭ până acuma de dênsulŭ, următorulŭ ordinŭ de di:

„O disposițiune a președintelui m'a pusŭ în neactivitate. Vĕ părăsescŭ așaderă, repășindŭ dela comanda mea. Sunt convinsŭ, că atuncĭ, când va pretinde apĕrarea țĕrii, voiu afla în voi aceiașĭ ostașĭ bravĭ, pe carĭ am avutŭ prilegiu a-i cunósce în timp de pace!“.

SCIRILE DILEI.

Directorulŭ fóiei nóstre, d-lŭ *Dr. Aurel Mureșianu* și Redactorulŭ, d-lŭ *Stefanŭ Bobancu*, au plecatŭ cu trenulŭ de aseră la Clușiu, spre a se înfățișa înaintea juriului în causa procesului de pressă intentate „Gazetei Transilvaniei“ de cătră procurorulŭ din Tĕrgulŭ-Mureșului pentru delictulŭ de ațițare din causa articulilorŭ de fondŭ publicațĭ în numerii 176 și 179 ai anului trecutŭ. Numițiĭ domnĭ suntŭ însoțițĭ în călĕtoria lorŭ de dlŭ advocatŭ din Brașovŭ *Simeonŭ Da-*

mianŭ, care a luatŭ asupra sa sarcina de apĕrătorŭ.

*
* *

Cu privire la *pertractarea proceselorŭ de pressă ale „Gaz. Transilvaniei,“* ce se va ţine mâne, Miercurĭ, 21 Martie n. la órele 9 a. m., „Kolozsvár“ scrie, că publicului 'i se permite asistarea *numai cu bilete de intrare.* Aceste bilete, spune numita fóiă, se vorŭ da *în numĕrŭ delimitatŭ*, şi însinuările pentru primirea lorŭ suntŭ a se face la secretarulŭ preşedintelui de tribunalŭ. Pertractarea se va ţine în localulŭ Tribunalului r. (palatulŭ Bánffy).

Óre numai téma de îmbulzelă sĕ fi provocatŭ pe domnii din Cluşiu la luarea acestei dispoşiţiunĭ? — Vomŭ vedé!

*
* *

Representanţa orăşenéscă din *Deşiu* a luatŭ în dilele acestea hotărîrea definitivă de a da pentru residenţa episcopiei gr. cat. din Gherla teritoriulŭ de lângă Someşŭ. Acum nu mai rĕmâne aşader decâtŭ zidirea edificielorŭ necesare şi strămutarea numitei residenţe episcopescĭ dela Gherla la Deşiu. Aşa ne spunŭ foile unguerescĭ.

*
* *

Proprietarii fabricei de postavŭ dela Azuga (în România), audindŭ de încheierea unei convenţiunĭ comerciale cu Austro-Ungaria pe basa tractatului de comerciu cu Germania, au adresatŭ camerii de comerciu din Bucurescĭ —după cum spune „Curierulŭ Financiarŭ“ — o petiţiune, prin care cerŭ a interveni pe lângă guvernŭ pentru ca taxele ce se vorŭ adopta în tractatulŭ eventualŭ cu Austro-Ungaria sĕ nu fiă în nicĭ într'unŭ casŭ mai micĭ ca cele arătate şi cerute de ei, căcĭ la casŭ decă taxele n'arŭ fi destulŭ de marĭ, esistenţa fabricei ar fi periclitată. Autorii petiţiunei mai arată că au înfiinţatŭ fabrica în 1887 şi că basaţĭ pe tarifulŭ autonomŭ au cheltuitŭ 700 mii franci, în scopulŭ de a concura cu industriile similare din Transilvania, care trăiau până la rĕsboiulŭ vamalŭ din pieţele române.

*
* *

Cine din Braşovŭ va fi păcălitŭ pe „Pester Lloyd“ nu scimŭ, destulŭ că étă ce scrie despre serbarea dela 3(15) Martie: „Şi în Braşovŭ s'a serbatŭ acéstă di şi încă pe lângă participarea generală a poporaţiunei, ceea ce până acum n'a fostŭ. La multe edificii ale oraşului fâlfáe tricolóre naţionale.“

Ei bine, poporaţiunea nemaghiară nicĭ n'a sciutŭ de acéstă serbare şi stégurĭ unguerescĭ n'a fostŭ decâtŭ unulŭ: la casina unguerescă.

*
* *

Ni se scrie, că în comuna *Tarjan* de lângă Crişiu, locuită de Românĭ şi de Ungurĭ, la alegerea primarului toţĭ locuitorii au vrutŭ s'alégă unanimŭ pe unŭ Românŭ. Judele cercualŭ însĕ cu notarulŭ s'au opusŭ şi aşa au împedecatŭ alegerea, dér de altă parte au trâmbiţatŭ prin foile din Oradea-mare, că s'au rĕsculatŭ Valahii (fellázadtak az Oláhok) şi de aceea nu a pututŭ fi alegere, pe cei mai bunĭ de gură dintre poporŭ i-au închisŭ, între aceştia: 7 Maghiarĭ, 1 Evreu şi 1 Românŭ, di *unulŭ*, şi cu tóte astea totŭ Valahii „s'au rĕsculatŭ'“

Étă prin ce manopere caută sĕ se acopere ilegalităţile organelorŭ administraţiunii.

*
* *

La adunarea festivă a Academiei ortodoxe din Cernăuţŭ au luatŭ parte: Eminenţa Sa Metropolitulŭ Dr. Silvestru Morariu, Excelenţa Sa Br. Pino, primarulŭ oraşului Cernăuţĭ cav. de Kochanowski, mulţĭ domnĭ şi multe dame. Din raportulŭ publicatŭ de academia ortodoxă vedemŭ, că ea are 23 de membri onorarĭ, 2 membri fundatorĭ, 2 membri emeritaţĭ, 11 membri sprijinitorĭ, 49 membrĭ ordinari şi 13 membri estraordinarĭ. Biblioteca Academiei ortodoxe conţine 331 de opurĭ şi 312 broşurĭ. Pe masa cabinetului de lectură a Academiei ortodoxe se află 35 de foi, ér averea ei se specifică cu suma de 406 fl. 36 cr.

*
* *

Ministrulŭ unguerescŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ a concesŭ comunei *Agârbicĭ* din comitatulŭ Târnavei-marĭ sĕ ţină în fiecare anŭ două târgurĭ anuale, la 5 Maiu şi la 3 Decemvre, orĭ, fiindŭ sĕrbătóre în una din aceste dile, sĕ le ţină târgurile în aceleaşĭ dile din sĕptĕmâna viitóre.

*
* *

Marele clopotŭ alŭ Metropoliei din Bucurescĭ a fostŭ pornitŭ Lunĭ dela Pesta pentru a fi dusŭ în capitala României. Elŭ va fi în curêndŭ instalatŭ lângă tunulŭ de pe dealulŭ Metropoliei. Clopotulŭ are o greutate de 8140 kilograme, ér accesoriele sale suntŭ grele de 12,410 kilograme. Sunetulŭ acestui clopotŭ se aude, pe linişte, la 20 kilometre.

*
* *

F. W. Raiffeisen, primarulŭ din Heddersdorf lângă Neuried şi întemeiătorulŭ casselorŭ de împrumutŭ. ce pórtă numele seu, a muritŭ.

Inundărĭ.

Mai vîrtosŭ în Ungaria inundările au causatŭ pagube marĭ. Crişulŭ albu şi Crişulŭ negru au eşitu din alviele lorŭ; 24,000 de jugĕre se află sub apă. Oraşulŭ Bekes-Csaba este espusŭ celui mai seriosŭ periculŭ, o parte din elŭ este deja sub apă. Comunele Gerla şi Pustelecŭ suntŭ inundate. La 15 l. c. apa a intratŭ în camerile castelului Vankheim, familia contelui abia şĭ-a pututŭ mântui viéţa, înotândŭ pe plute la uscatŭ.

Seghedinulŭ, în urma topirei repede de zăpadă, se află deja încunjuratŭ de apă. Mare parte din sĕmĕnăturile de tómnă suntŭ înămolite. Mai mulţĭ locuitorĭ, mai vîrtosŭ de pe la vile, au rĕmasŭ fără locuinţă. Pagubele suntŭ considerabile.

Parte însemnată din comuna Gilad, de lângă Ciacova, este inundată; numeróse căsĭ s'au ruinatŭ, că la 8000 jugĕre se află sub apă. Periculŭ e în crescere.

Din Hodmezővásárhely se scrie, că la vre-o 3000 de jugĕre se află inundate; între acestea se află cele mai bune locurĭ şi o mulţime de vii.

Mai marĭ pagube au causatŭ inundările în ţinutulŭ Sătmarului. Someşulŭ a acoperitŭ câmpurile, sloi de ghiaţă de mărimĭ colosale au ruinatŭ mulţime de căsĭ şi clădirĭ economice. A patra parte din oraşulŭ Szatmar-Nemeti a fostŭ acoperitŭ de apă. Mulţi au rĕmasŭ fără casă fără masă. Se credea, că periculŭ va înceta, dér în séra de 16 Martie baterea clopotelorŭ semnalară ivirea unui periculŭ şi mai înfricoşatŭ. Apa amenința acum cu inundare chiar şi cele mai principale strade ale oraşului. Locuitorii îşĭ căutau refugiu prin etagii şi coperişele caselorŭ. Jumĕtate din oraşŭ este încă sub apă; locuitorii suntŭ scoşĭ la uscatŭ pe luntri şi scândurĭ de plute. Ca la *200 de edificii* s'au ruinatŭ cu desĕvîrşire. *Mai mulţĭ ómeni* au fostŭ înecaţĭ. Paguba causată în vite şi altele încă nu se póte sci; ea însĕ e fórte mare şi periculŭ în continuu amenință.

Amenințată este şi Timişóra, mai puţinŭ amenințatŭ este Seghedinulŭ şi Pojunulŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Nuntă înecată. Din Neoplanta i-se raporteză lui „Egyetertes“ despre o catastrofă grozavă următórele: „La începutulŭ sĕptĕmânei trecute, când ghiaţa peste Dunăre se părea a fi încă tare, o societate de nuntaşĭ în 16 carĕ voiră sĕ trécă dela Salancamen peste Dunăre. Ghiaţa însĕ subţiată de apă nu putu suporta greutatea şi întréga societate de nuntaşĭ a dispărutŭ fără urmă în Dunăre. In societate se aflau şi doi preoţĭ sêrbescĭ.

Pĕcatele beţiei. Unŭ zidaru din Sibiiu vrêndu sĕ bea rachiu dintr'o sticlă, o schimbă cu alta din apropiere în care era esenţă de leşiă. Zidarulŭ bĕu şi a doua di murì.

Focŭ. La 16 l. c. a isbucnitŭ focŭ în comuna Guşteriţa de lângă Sibiiu. Au fostŭ prefăcute în cenuşe 12 clădirĭ economice împreună cu mai multe vite şi deosebite rechisite economice. Paguba se socotesce în 5000 fl. Păgubaşii suntu 4 Românĭ, 6 Sasĭ şi 2 Ţiganĭ.

Literatură.

„Convorbirĭ literare“, Nr. 12 dela 1 Martie are următorulŭ sumarŭ: Vasile Alexandri, studii istorice, literare şi bibliografice asupra vieţii şi operelorŭ sale (urmare), de George Bengescu. — Flórea sórelui (fine), de Stefanŭ Cocoveanu. — Cronica musicală a oraşului Iaşĭ, de T. T. Burada. — Ionŭ isteţulŭ, de V. A. Urechiă. — Melancoliă; Icóne din viéţă; Sonetŭ (poesii), de N. Volenti. — Credut'ai óre? (poesiă), de A. C. Cuza. — Silviei, Sonetŭ (poesii), de Ionŭ N. Romanŭ. — Bibliografiă. — Corespondenţă. — Tabla de materii pe an. XXI.

Revista „Convorbirĭ literare“ terminândŭ cu acestŭ numĕrŭ anulŭ alu 21-lea, la 1 Aprilie intră prin urmare în alŭ 22-lea anŭ. Din causa acésta editura şi administraţia *Socecŭ & Teclu* din Bucurescĭ (Strada Berzii 96) atrage atenţiunea amicilorŭ literaturii şi în deosebĭ a vechilorŭ abonaţĭ ai susŭ disei reviste, că la începutulŭ unui periodŭ nou este de doritŭ, ca abonamentele sĕ se facă câtŭ mai neîntârdiatŭ. Preţulŭ abonamentului pe anŭ pentru Transilvania, Bucovina şi Ungaria 15 lei.

APELŬ.*)

Unŭ bine-meritatŭ poetŭ alŭ nostru a disŭ:

„Românulŭ de nu 'nvéţă din lume e perdutŭ.“

„Ca moşulŭ o viéţă a duce — a trecutŭ.“

Decă cândva aceste versurĭ şĭ-au avutŭ înţelesulu lorŭ, apoi în împrejurările presinte, când naţiunea română este espusă la atâtea furtunĭ amenințătóre, de bună sémă îşĭ au înţelesulu.

E unŭ adevĕrŭ constatatŭ, că o naţiune numai prin sciinţă. care-o emancipeză, póte fi mare şi tare. Numai decă va înainta în cultură, decă va progresa pe calea sciinţei conformŭ spiritului timpului presinte, va puté susta şi ocupa locŭ în istoria poporelorŭ. Unŭ poporŭ, care şi astădĭ se radimă pe tradiţionala dicală: Cum au trăitŭ părinţii, moşii şi strămoşii noştri, şi noi vom trăi“, astădĭ nu se mai póte numĕra între celelalte popóre civilisate. ci e ştersŭ cu totulŭ din şirulŭ acelora. Acelŭ poporŭ, conformŭ disei poetului: din lume e pierdutŭ.

Adĭ însĕ, mulţumită cerului şi spiritului de viéţă alŭ naţiunei române, care mai multe vécurĭ prin vitrega sórte fŭ osîndită la órba nesciinţă şi crudulu servilismŭ, 'i s'au frêntŭ cătuşile de fierŭ în care era deţinută. Adĭ sórele binefăcetorŭ alŭ sciinţei şi peste naţiunea română îşĭ rĕversă radele sale.

Şcóla este focularíulŭ de cultură a poporului, din ea şi prin ea 'şĭ primesce elŭ sciinţele necesare, în ea învéţă cunoscinţe folositóre: numai în ea şi prin

*) Toţĭ onoraţii domnĭ redactorĭ ai foilorŭ românescĭ suntŭ rugaţĭ cu totŭ respectulŭ a reproduce acestŭ apelŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(6)

DICŢIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năseudului. de poporu grăite şi totu pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261 265 din „G. T.“ anulu trecutu.)

441. *Motroşescŭ*=grămădescŭ, apăsŭ la pămêntŭ.
442. *Dubăluescŭ*=bontănescŭ, facŭ ceva sĕ sune; argăsescŭ, tăbăcescŭ.
443. *Indârjâre*=îngrăşare; eşire din piele. De când trăesce bine a începutŭ copilulŭ meu a se *îndârji.*
444. *Gorgană*=vale strîmtă, îngustă şi cârnită.
445. *Gâlciurosŭ-ă*=omŭ scrofulosŭ, bolnavŭ la grumadĭ.
446. *Lepeteşŭ*=omŭ mişelŭ, neluatŭ în sémă, fără picŭ de omeniă, lipsitŭ de tăria caracterului moralŭ şi a simţĕmintelorŭ nobile.
447. *Surcalău*=cuiu de drotŭ orĭ de fierŭ anume făcutŭ pentru de a destupa pipa, când nu se rĕsuflă.

Pe alocurea *„surcalăulŭ“* se mai numesce şi „sulhacŭ“.

448. *Pârle*=omŭ pleşuvŭ, fără pĕrŭ pe capŭ.
449. *Corşagŭ*=diareiă, durere de pântece; rĕsbire.
450. *Hospcescŭ*=dormu dusŭ cu diulica întrégă, stau a nu mĕ mai tredi.
451. *Şterţu*=o botă cam de unŭ metru de lungă, carea la unŭ capĕtŭ este crăpată mĕruntŭ, şi se folosesce de cătră ciobanĭ, în scopulŭ d'a mesteca jântiţa în căldare, ca sĕ nu se ardă, când aceea este pe focŭ.
452. *Pămătuhŭ*=o bâtă lungă cam de unŭ stânjinu, carea la unŭ capĕtŭ are legate mai multe pâţâene (frunde de porumbŭ). Cu pămătuhulŭ se curăţesce hornulŭ de funingină.
453. *Bohândă*=muiere urîtă, prostă, hâdă. Uită-te la cea *bohândă*, cum se caută şi se strâmbă sĕ vadă câtu-i de mândră!
454. *Jupescŭ*=batŭ, lovescŭ, maltratezŭ, vexezŭ. Pe alocurea sub „jupescŭ“ se înţelege a beli, a despoia de piele.
455. *Ducucescŭ*=năcăjescŭ, batjocurescŭ, ciufuluescŭ.
456. *Ducucitŭ-ă*=năcăjitŭ; miserŭ; vai de capulŭ lui!
457. *Cortescŭ*=dau îndemnŭ, dau ansă, stimulezŭ.
458. *Arăstuescŭ*=arătŭ, mĕ arătŭ, păşescŭ înainte cu ceva planŭ.
459. *Jufă*=turtă de fărină din sîmburĭ de bostanŭ fiertă la focŭ.
460. *Piroşce*=tăieţei de formă pătrată, fierţĭ în apă şi oloiaţĭ.
461. *Mogâldeţă*=mamnilă, mămuiaţă, nălucă, arătare, iasmă.
462. *Paripŭ*=mânzŭ micŭ, tunsŭ la cómă şi la códă.
463. *Străşnicŭ*=mânzŭ de 2—3 anĭ; costruşŭ.
464. *Cotrengŭ*, hodrengŭ=firŭ grosŭ de cânepă, care nu se cóce până tómna.
465. *Căţină*=căţea, haită.
466. *Hadaburcă*=barabou, cartofŭ, picioсă pere de pămêntŭ, napĭ, crumpene, colompere etc.
467. *Căţanŭ*=bolovan, pétră mare, stâncă.
468. *Tăpşanŭ*=locŭ planŭ, aşedatŭ, frumosŭ.

Unguresce-omŭ învĕţa,
Când Ungurii-orŭ numĕra:
Câtă lână-i p'unŭ cârlanŭ,
Câtă iarbă-i p'unŭ *tăpşanŭ.*

469. *Calindroiŭ*=omŭ miserŭ, sĕracŭ, calicŭ, nĕcăjitŭ.
470. *Zucăluescŭ*=frămêntŭ, apăsŭ, trântescŭ. Ce mai *zucăluesçĭ* atâtŭ cele haine.
471. *Grăsciorŭ-ă*=grăsuţŭ, grasŭ: plinŭ de viéţă.

— De-i lua-o mai frumósă
Dumnedeu ţĭ-o ţie'n casă;
De-i lua-o mai grăscióră
Dumnedeu sĕ ţĭ-o omóră,
Ţĕrna sĕ-i fiă uşóră,
Ca o pietricea de móră,
Ca sĕ fimŭ amêndoi éră!

472. *Mozocă*=grămadă; dâlmă, movilă. A aflatŭ o mozócă de banĭ; i-a făcutŭ pe amêndoi mozócă, adecă grămadă.
473. *Bleşteseŭ*=răguşĕscŭ, amuţescŭ, nu potŭ vorbi.
474. *Pleşteseŭ*=desbinŭ, desghinu, desfac, cadŭ josu pe ghiaţă cu unŭ piciorŭ încóce şi cu unulŭ încolo.
475. *Dorovăescŭ*=stricŭ, ciorbuescŭ, învechescŭ d. e. carulŭ, plugulŭ etc.
476. *Tărbăcescŭ*=trăescŭ cu cineva în bine orĭ rĕu.
477. *Pingele*=petece, cârpiturĭ.

— „Dér'opinca?... Incă-i bună!
Hei, hei, hei! *Pingele* nuoi
La botină'mĭ facĭ — creştină,
Sĕ baţĭ „hora“ şi de „doi!“.

(D. V. P.)

[Va urma].

ea se pôte ridica la nivelulŭ culturei moderne.

Decĭ, după a mea părere, basa la acéstă operă măréță, la cultivarea și desvoltarea poporului nostru, a națiunei nóstre românescĭ, în prima liniă e concredută simplilorŭ gregarĭ ai națiunei române — *invĕțătorilorŭ.* Datorința nóstră, a învĕțătorilorŭ, dér este, ca sĕ ne nisuimŭ din rĕsputerĭ a satisface acestui scopŭ nobilŭ. Sĕ ne îngrijimŭ adĭ mai multŭ ca totdéuna de crescerea și desvoltarea culturală a multŭ cercatului nostru poporŭ, pentru care avemŭ sĕ dămŭ sémă înaintea întregei națiunĭ și înaintea cerescului tribunalŭ.

Pentru de a ajunge mai cu ușurință și mai sigurŭ la acestŭ scopŭ măreţŭ, în mai multe locurĭ vedemŭ înființându-se corurĭ de plugarĭ, bibliotecĭ poporale; în massa mai cultă — înțelegŭ inteligența nóstră — vedemŭ înființându-se felurite associațiunĭ literare etc., carĭ tóte au menirea de a lăți cultura între poporŭ, de a-lŭ mai deștepta din letargia nesciinței, și a-lŭ apropia de ținta dorită.

Subscrisulŭ încă, ca unŭ pré modest gregarŭ, de multŭ am doritŭ și dorescŭ sĕ potŭ satisface acestei datorințe sânte și astfelŭ în ĕstŭ anŭ *m'am decisŭ ca, afară de ținerea regulată a scólei cuotidiane și de repetițiune, sĕ începŭ a ține și cu poporulŭ, cu adulții în etate dela 15—60 ani,* cu bărbațĭ, junĭ și bĕtrânĭ deopotrivă, prelegerĭ în tótă sĕptĕmâna: peste veră Dumineca și în sĕrbătorĭ, ér peste érnă 3 serĭ, dela orele 7—9, când și așa cea mai mare parte petrecŭ timpulŭ în petrecerĭ nefolositóre, pe a casă, séu în șe-dĕtorĭ, séu chiar și în cârciumă la bĕuturĭ.

Comunicândŭ acéstă intențiune cu bine meritatulŭ nostru bărbatŭ, d-lŭ Andreiu Cosma, mare proprietarŭ în locŭ și actualminte directorele institutului de creditŭ, „Silvania“ în Șimlĕu, cu d-lŭ protopopŭ localŭ, Ioanŭ Gallŭ și cu cooperatorele acestuia, d-lŭ Augustinŭ Ossianŭ: Aceștia îndată au binevoitŭ a-mĭ sucurge cu ajutorulŭ lorŭ, atâtŭ moralŭ, îndemnându-i pe poporenĭ la realisarea acestei întreprinderĭ salutare, câtŭ și materialŭ, procurându-mĭ unŭ numĕrŭ frumosŭ de rechisite de învĕțămentŭ.

Fiindŭ decĭ avisatŭ poporulŭ prin d-lŭ protopopŭ localŭ despre acésta, și totŭ odată despre aceea, că *aceste prelegerĭ li-se vorŭ ține gratuitŭ din partea mea,* nu după puțină încordare, nĭ-a succesŭ de amŭ înființatŭ așa numita *școlă adultă de seră,* care luându-și începutulŭ, spre mulțămirea nóstră, *e cercetată regulatŭ de unŭ frumosŭ numĕrŭ de poporŭ,* unde apoi se deprindŭ în cetitŭ, scrisŭ, socotelă, cantŭ și alte sciințe folositóre.

Avêndŭ însĕ lipsă fórte mare de cărțĭ de tótă categoria: scientifice și poporale, și *voindŭ a înființa și aici o bibliotecă pentru poporŭ* dér noi ne fiindŭ în stare materială așa de bună, ca sĕ o putemŭ înființa prin propriele nóstre puterĭ, prin acésta cu totŭ respectulŭ și din inimă *apelezŭ la generosulŭ ajutorŭ și pàrtinire a fiă-căruiu Românŭ,* căruia 'i zace la inimă desvoltarea culturală a poporului nostru, rugându-mĕ a fi părtinitŭ și sprijinitŭ în acéstă întreprindere, fiă cu banĭ, fiă cu cărțĭ de carĭ avemŭ mai mare lipsă, precum: cărțĭ scientifice, istorióre morale, religióse, economice, poesii și balade poporale, poveștĭ, novele, romanurĭ potrivite etc. Nu cu mai puțină încredere și respectŭ apelezŭ îndeosebĭ la On. dnĭ. Redactorĭ și Autorĭ românĭ, rugându-i a ne trimite din lucrările d-lorŭ opurĭ, foi beletristice, economice etc.

Tóte ofertele marinimóse vorŭ fi bine primite și se vorŭ chita la timpulŭ sĕu pe cale diaristică. Ofertele, fiă în banĭ, fiă în cărțĭ orĭ diare, sĕ se trimeță francate la adresa președintelui senatului scolasticŭ localŭ, la M. On. dn. protopopŭ Ioanŭ Gallŭ în Supurulŭ de susŭ (p. u. Alsó-Szopor. Szilágy megye).

Supurulŭ de susŭ, (*Selagiu*) 8 Mart. 1888.

Din încredințarea senatului scolastic:

Michailu Bobișiu,
învețătoru gr. c. local. și notarulu senatului școlarŭ.

Convocare.

„Reuniunea română de gimnastică și de cântări din Brașovŭ va ține *adunarea sa generală* Dumineca în 13 Martie v. a. c. în localulŭ de probe alŭ secției de cântărĭ (Strada Scheilorŭ, casele dómnei E. G. Ionŭ), la 3 óre p. m. La acéstă adunare se învită d-nii membri ai „Reuniunei“ nóstre a participa în numĕrŭ câtŭ se póte de mare, de óre-ce neînfățișându-se maioritatea membrilorŭ, adunarea va trebui sĕ se amâne pe Dumineca proximă.

Brașovŭ, 6 Martie v. 1888.

Comitetulu.

Sciri polițienescĭ.

Sâmbăta tracută s'a găsitŭ *„La Sore“* o manta de plóe femeéscă și unŭ pardisiu de érnă legate într'unŭ servetŭ însemnatŭ cu literile *I. B. 12,* carĭ obiecte au fostŭ de bunăsémă furate. Hoțulŭ póte le-a pusŭ acolo de mai nainte, dér încă n'a avutŭ ocasiune sĕ și le ia. De órece proprietara mantalei de plóe s'a aflatŭ deja, resteză acuma a se face cunoscutŭ numai în privința pardisiului și a servetului, avisându-se proprietarii lorŭ, ca sĕ întrebe la capitănatulŭ orașului.

Duminecă s'a furatŭ dintr'o curte din cetate unŭ *„bicicle.“* Proprietarulŭ din negligență, ilŭ rădimase de părete după pórtă. Furulŭ pană acuma nu s'a descoperitŭ.

Pe promenada castelului (străjei) s'a găsitŭ unŭ inelŭ de aurŭ. Păgubașulŭ poftéscă a se adresa la căpităuatulŭ orașului.

Convocare.

„Reuniunea învĕțătorilorŭ rom. gr. or. din Districtulŭ alŭ X-lea Brașovŭ alŭ Archidiecesii gr. or. a Transilvaniei“ va ține *adunare generală estraordinară* pe Vinerĭ în *18 Martie* a. c. st. n. la 10½ óre a. m. în gimnasiulŭ românŭ din Brașovŭ, la care suntŭ învitațĭ prin acésta a participa toțĭ P. T. Domnii membri ai acestei reuniunĭ.

Obiectulŭ de pertractare în acéstă adunare va fi: Cestiunea edării pe anulŭ III a foii pedagogice a acestei reuniunĭ: *„Scóla și Familia“.*

Din ședința comitetului centralŭ al reuniunei învĕțătorilorŭ rom. gr. or. din Distr. X Brașovŭ, ținută la 26 Februarie 1888 st. v. în Brașovŭ.

St. Iosifŭ. preș. — *I. Dariu,* secretarŭ I.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 20 Martie. In mesagiulŭ regescŭ către dieta prusiană noulŭ domnitorŭ promite o observare conscienţiósă a constituțiunei, împreunată cu păstrarea neștirbită a autorității corónei. Mai departe se esprimă speranța, că se va puté ajunge scopulŭ supremŭ, care este prosperarea patriei, printr'o conlucrare comună și plină de încredere a corónei cu administrațiunea țĕrei. In fine noulŭ domnitorŭ promite în modŭ sĕrbătorescŭ, că va păstra constituțiunea neatinsă. — Mesagiulŭ noului împĕratŭ către dieta imperiului (Reichstag) este de următorulŭ cuprinsŭ:

„Împreună cu drepturile demnității de împĕratŭ amŭ luatŭ asupră-ne cu conscienţă și decisiune și îndatoririle împreunate cu acéstă demnitate. Constituțiunea imperiului o vomŭ păstra neștirbită, vomŭ căuta totdéuna, ca în co'nțelegere cu principii aliațĭ și cu cetățile libere, sĕ ocrotimŭ dreptulŭ, dreptatea, libertatea și ordinea, sĕ păstrămŭ pacea în afară, ér înlăîntru sĕ îngrijimŭ de bunăstarea poporului.

Strassburgŭ, 20 Martie. Manifestulŭ împĕratului către provincia imperiului (Alsația-Lotaringia) cuprinde următórele: „Trecêndŭ guvernulŭ provinciei imperiului, conformŭ legilorŭ, asupra nóstră, suntemŭ decișĭ a păstra drepturile imperiului asupra acestorŭ teritorii germane, unite după unŭ restimpŭ așa de îndelungatŭ cu patria. Conscii de misiunea nóstră, vomŭ căuta sĕ cultivămŭ în aceste ținuturĭ sentimentulŭ și obiceiurile germane, sĕ ocrotimŭ dreptulŭ și egalitatea, și sĕ îngrijimŭ de bunăstarea și prosperarea locuitorilorŭ.

Berlinŭ, 20 Martie. Cu tóte ostenelile din dilele din urmă, starea sanitară a împĕratului este mulțămitóre. Desbaterile asupra adressei se începŭ astădĭ în dieta imperiului (Reichstag).

DIVERSE.

Slănina ca doctoriă contra ofticei. Și acum e obiceiulŭ în orașele nóstre d'a se da slănină copiilorŭ slabĭ și celorŭ carĭ tușescŭ. Obiceiulŭ e bunŭ și am observatŭ, că are și efectulŭ de a da poftă de mâncare, prin faptulŭ că mistuirea se face regulatŭ. Unŭ diarŭ medicalŭ din Filadelfia spune, că după mai multe încercărĭ, s'a constatatŭ, că ofticosulŭ, după câte-va dile de întrebuințare se îndrepteză decă bea lapte în care s'a fiertŭ slănină.

Călirea ciocanelorŭ. Ține ciocanulŭ vr'o jumĕtate de césŭ în apa în care ai topitŭ multă sare obicĭnuită. Scótelŭ și după ce l'ai încălditŭ până la roșu aruncă-lŭ în apă rece. (*„Gaz. Săt.“*)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.75
Renta de hârtiă 5%	83.45
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.40
Renta de argintŭ austriacŭ	79.15
Renta de aurŭ austriacă	109.20
Losurĭ din 1860	131.75
Acțiunile băncei austro-ungare	858.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	270.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	269.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 imp. germane	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 19 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vend.	8.48
Argintŭ românescŭ	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ	„	101.—	„	102.—
Discontulu	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Poesii poporale din Solnocŭ-Dobéca

(culese de Petru Mureșianu-Șîreganulŭ.)

Păsĕruică din erbuță
Am avutŭ și eu drăguță,
Pentru că o-am sărutatŭ,
Ard'o foculu, m'a lăsatŭ.

* * *

Cine-a stricatŭ pe doi dragĭ,
Ducă'i corbii carnea'n fagĭ,
Piciórele prin copacĭ:
Aibă casa cucului
Și odihna vêntului.

* * *

Tu mândruță de departe
Trămite'mĭ pe poștă carte,
De trăeșcĭ se te dorescŭ,
De-ai muritŭ sĕ te jelescŭ.

* * *

Mândră, la inima mea
Este-unŭ rîtŭ și-o fântânea,
Rîtu-i făcutŭ de urîtŭ,
Fântâna de necazŭ multŭ.

* * *

Scii tu lele ce țĭ-am spusŭ
La sapă de cucuruzŭ:
Unde-orŭ fi ómenĭ mai mulțĭ,
La mine sĕ nu te uițĭ;
Unde-orŭ fi mai puținei
Ochii tĕi sĕ fie ai mei.

* * *

Uite lele'n ochii mei
Putea-vei trăi cu ei?

— Frundă verde măgheranŭ
Câte dile-sŭ într'unŭ anŭ
Atâtea năravurĭ am.

* * *

Pasere de pe ogorŭ
Lasă-mĕ se mĕ omorŭ,
C'am auditŭ și se póte
Că badea zace de mórte.
Inimuță arsă tare
Vei muri de supĕrare.
— Frundă verde bat'o bruma
Totŭ atâta mĭ-e acuma
C'a trecutŭ șaga și gluma.

* * *

Sĕraca inima mea
Cu-unŭ cuțitŭ de o-ai tăia
N'ar curge sânge din ea.
Inimă supărăciósă
Ce țĭ-așŭ da sĕ fii voiósă;
De mi-ai da bunulŭ lumii
Eu cu voiă n'oi mai fi.

* * *

Am avutŭ o mândră dragă
O-am lăsatŭ la domnĭ sĕ tragă,
Decă am vĕdutŭ că-i e greu
Pusu-m'am și-am trasŭ și eu.

Poesii poporale

culese dela poporulŭ românŭ din Feldru de I. S. Mureșianu.

De când ședŭ bade cu tine
Nicĭ cu maica nu-o ducŭ bine:
La fântână
Nu mĕ mână,
Prin ogradă
Nu mĕ rabdă,
La pârladŭ
Nu-mĭ dă rĕgazŭ
Caută bade sĕ te lasŭ.
— Lasă-mĕ mândruță deu
Că ție țĭ-a păré rĕu!
După ce copilŭ îsŭ eu.
Că-i ședea cu diua'nŭ pragŭ
Cu bumbaculŭ după capŭ
Cu ața trasă în acŭ.
Nicĭ-odată nu-i înpunge,
Numa-i suspina și-i plânge!...

* * *

Floricea mândră'n ferestră
Milă'mĭ-e d'astă nevastă
Că suspină prin grădină,
Bărbatŭ are
Drăguțŭ n'are
Trăeșce cu supĕrare;
Unŭ voinicŭ o auda,
Și din graiu așa grăia:
O! nevastă draga mea!
Lucră diua și nóptea
Și zîdesce'țĭ fântâna!...
Că după apă oi veni
Și amêndoi ne-omŭ vorovi....
Nevasta-i respunse așa:
Mânce-țĭ foculŭ vorba ta!
Tu eștĭ tênĕrŭ de 'nsuratŭ
Io-sŭ nevastă cu bărbatŭ!..,
Și eu mĭ-oiu strica traiulŭ,
Tu'țĭ vei mânca noroculŭ.

Părăuașŭ cu apă lină,
Așa-sŭ Dómne de străină
Ca și mirla din pădure;
Nicĭ aceea nu-i străină,
Că-i cu cuculŭ vĕră primariu.
Cându-i mirla rĕu beteagă
Merge cuculŭ șĭ-o întrébă:
Ce eștĭ tu vara beteagă?
Tu vară decă-i muri,
Eu penele me-oiu cerni
Și pe tine te-oi jeli!
Cucule dec'-oiu muri
Pe mine nu mĕ jeli.
Penele nu le cerni,
Da 'nvață puii-a cânta
Frumușelŭ ca dumneata,
Că cine i-a audi,
Pe mine m'a pomeni,
Aceia'sŭ puii mierlii
Și bine m'oi hodini!

* * *

Câtu-i satu susŭ în josŭ
Nu-i drăguțŭ c'alŭ meu frumosŭ,
Pe colopŭ cu sgărdănele
Peste șele cu prisnele,
Cu pĕrŭ galbinŭ rătezatŭ
Calŭ meu drăguțŭ nu-i în satŭ,
Numa 'n munte este-unŭ bradŭ
Ș'ala-i de vêntŭ retezetŭ
Nu-i ca drăguțu de 'naltŭ.

CONCURSŬ.

Pentru ocuparea următórelorŭ posturĭ de notarĭ cercualĭ, şi anume:

1. In cerculŭ notarialŭ Branuluĭ inferiorŭ, de care se ţinŭ comunele Branŭ, Predealŭ şi Sohodolŭ, care este dotatŭ cu salariu anualŭ în banĭ parațĭ 400 fl., cuartirŭ liberŭ: apoi paușalŭ de cancelariă 16 fl. şi paușalŭ pentru încăldițulŭ cancelariei 30 fl.

2. In cerculŭ notarialŭ nou creatŭ, „Poiana Mĕrului", de care se ţinŭ comunele Poiana Mĕrului şi Holbacu, care este dotatŭ cu salarŭ anualŭ în banĭ parațĭ 400 fl., cuartirŭ liberŭ: apoi paușalŭ de călĕtorie 30 fl., paușalŭ de cancelariă 18 fl. şi 6 stângini metricĭ pentru încăldițulŭ cancelariei.

Terminulŭ de concursŭ pentru aceste 2 posturĭ se defige pe 16 Aprilie a. c. inclusive, éră dilele de alegere se determină pentru cerculŭ notarialŭ dintâiu numitŭ pe 19 Aprilie a. c. în cancelaria comunală din Branŭ; ér pentru celŭ de alŭ 2-lea pe 26 Aprilie a. c. în cancelaria primăriei comunale din Poiana Mĕrului, totdéuna la 10 óre a. m.

Doritorii de a câştiga aceste posturĭ suntŭ învitaţĭ ca sĕ 'şĭ înainteze suplicele îndestrate cu documentele, carĭ dovedescŭ cualificaţiunea recerută prin art. de lege I din 1883 § 6; negreşitŭ până la terminulŭ mai susŭ ficsatŭ, cu atâta mai vêrtosŭ, pentru că suplicele întârdiate nu se vorŭ lua în considerare.

Branŭ, în 12 Martie 1888.

Alesandru Belle,
protopretore.

3—2

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéça.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

52—40

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 dĭ a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU" în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sêrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sêrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sêrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se insóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda sêu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia in Tauria. Tragediă in 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicoră. prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele. poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa sêu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii forte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ. întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. A artea practică forte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de cătră preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ forte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Carticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.